

Niondeklassare med barn

Hela Sverige följer pilotprojekt i Munkedal

Ingen i klass nio som nyligen gick ut högstadiet på Kungsmarksskolan eller Hedekasskolan lär glömma skolårets sex- och samlevnadsundervisning. Under fyra dygn fick eleverna, två och två, vara föräldrar till ett digitalt spädbarn.

En prövning likt en dokusåpa - real life Munkedal - fast utan kameror.

Projektet Sussi & Pelle som totalt pågått hela skolåret har inneburit mycket fniss, skratt, möda och omsorg för eleverna i klass nio. Lärare har fått vidareutbildning och skolundervisningen delvis anpassats projektet. Många elever har fått sig en tankeställare och de flesta har uttryckt sin uppskattning. Pilotprojektet har även fått stort genomslag i media och rönt stor uppmärksamhet bland andra kommuner i Sverige.

Många tonårsaborter i Munkedal

Bakgrunden till initiativet som kommer från Folkhälsorådets skol- och ungdomsgrupp i Munkedal (folkhälsosamordnaren samt representanter från kommunalpolitiken, skolan, den kommunala förvaltningen samt ungdomsmottagningen) var oroande och aktuella siffror.

Foto: Charlotta Wilhelmsson.

Stressigt att vara förälder för några dagar. Många elever har nog fått en tankeställare om hur det är att vara ansvarig - dygnet runt - för ett spädbarn. På bilden Elin Sandblom, Kungsmarksskolan.

Äkta och kopierad bebis.
Barnmorskan
och projektledare Ragnhild
Eikemo och
folkhälsosamordnare
Charlotta Wilhelmsson
är mycket nöjda med hur
projektet
Sussi & Pelle
förflutit under
året som gått.
I Ragnhilds knä sover
dottern Emma.

- Utifrån det faktum att svenska barn och ungdomars hälsa generellt sett är god har vi de senaste åren märkt att sexuellt överförbara sjukdomar, främst klamydia, har ökat och att siffrorna för antalet tonårsaborter i Munkedal relativt sett var höga i landet. Vi ville därför utveckla en långsiktig gemensam strategi för sex- och samlevnadsundervisningen, förklarar barnmorskan och projektledare Ragnhild Eikemo på ungdomsmottagningen.

Vanlig i norska skolor

Idén med att använda datastyrda bebisar kommer närmast från Norge där de används av ca 100 skolor i över 40 kommuner runt om i vårt västra grannland.

Genom att få kunskap och insikter om hur det är att vara förälder på ett roligt och engagerat sätt föds många tankar som förhoppningsvis leder det till att ungdomarna tar en mer ansvarsfull hållning till vad en trygg och säker sexualitet innebär. Pedagogiken "learning by doing" är speciellt effektivt.

Åke Oskarsson är rektor på Kungsmarksskolan:

- Från att såväl elever som lärare var lite frågande i början har projektet utvecklats mycket positivt och varit bra. Eleverna har lärt sig och diskuterat mycket och inte väjt för de tunga existentiella frågorna. De här har även varit uppstarten för kommande läsårs nya schema-

lagda ämne livskunskap där vi fortsätter att diskutera de här frågorna.

Även Ragnhild är nöjd:

- Jag är positivt överraskad hur moget eleverna tagit sig an uppgiften med databebisarna.

Livskunskap på schemat

Vägen från idé till genomförande har varit kort.

Charlotta Wilhelmsson är folkhälsosamordnare i Munkedals kommun.

- Vi ville pröva något nytt som ändå var väl förankrat bland elever, skolpersonal och föräldrar. När vi fick klartecken var det bara att köra på. Nu går vi, tillsammans med skolan, vidare med ett bredare grepp i ämnet livskunskap. Det handlar i grunden om att stärka ungdomarnas självbild och få dem att känna trygghet i sig själva samt diskutera värdegrundsfrågor.

Projekt Sussi & Pelle som är ett startskott för en tydligare strategi och undervisning inom ämnena sex- och samlevnad och livskunskap skall så småningom vetenskapligt utvärderas tillsammans med Fyrbodalinstitutet som också är medfinansier.

- Vi har även märkt fördelen med att verka i en liten kommun där beslutsgångarna är kortare och troligtvis mer informella än i andra större kommuner, säger Ragnhild.

Från och med vårtterminen 2006 kommer livskunskap att vara ett obligatoriskt, icke betygsatt, ämne i högstadiet i Munkedal. Om databebisarna hänger med även då är fortfarande oklart.

Fakta Sussi & Pelle:

Projektet har köpt in sju stycken av bebisimulatoren RealCare® Baby. De datastyrda bebisarna har verklighetstroga och anatomiskt korrekta kroppar om 50 cm längd och ca tre kilo. Bebisarna kan såväl gråta som jollra likt ett spädbarn. Bebisarna har fyra grundläggande behov; äta, rapa, tröstas och bytas blöjor på. Dessutom reagera bebiserna med gråt om den blir hållen i en obehaglig ställning eller bryskt behandlad.

Bebisarna kan programmeras efter 15 olika program, alla uppbyggda efter noggranna studier på verkliga spädbarn.

Varje "förälder" har en id-bricka som är fäst vid personens handled. Från den kan man sedan avläsa hur väl "föräldern" tagit hand om barnet (tid från gråten startar till behovstillfredsställelse) samt när och vilken av de två "föräldrarna" som tagit hand om bebiserna under vilka tider.

Alt för båten på Carlanders marina

Carlanders Båtvarv med anor från 1947 är numera, efter senaste årens investeringar på 20 miljoner kronor, en komplett marina vid Gullmarsfjorden som erbjuder båtägare allt på ett ställe.

Utbyggnaden av småbåtshamnen är nu helt klar med skyddad plats för ca 80 fritidsbåtar.

- För båtar med hamnplats kan vi erbjuda fullservice hela året; vinterförvaring, service, båttillbehörsbutik och reparationer. För att inte tala om vår personals långa erfarenhet och kunskap av båtar, säger Håkan Carlander, som numera äger varvet tillsammans med system Carina.

Carlanders Båtvarv erbjuder vinterförvaring för ca 140 båtar i uppvärmda inomhus-hallar, kallförråd eller utomhus.

Intresserade av båtplats och vinterförvaring kan kontakta varvet.

Omsorgsfull inredning

Sedan 1978 har varvet tillverkat de mycket populära och välkända Westfjordbåtarna på 26-34 fot. Modellprogrammet omfattar sjösäkra och rejält inredda snipor till halvplana motorbåtar och varvet tillverkar dryga 20 nya båtar årligen.

- Ägare av Westfjordbåtar uppskattar de fina mahognyinredningarna, den goda sjösäkerheten, de funktionella lösningarna samt att båtarna behåller sitt värde.

Skroven görs i Lysekil och inredning på varvet i Ödsby, med tillhörande försäljningsbrygga.

- Vi har en bra orderingång och har redan fullt med beställningar till nästa säsong.

Carina och Håkan Carlander driver idag marinan vid Gullmarsfjorden vidare efter deras far Yngve. I bakgrunden den nya småbåtshamnen.

Carlanders Båtvarv

Tel: 0524-210 21
Fax: 0524-214 32
westfjord@telia.com
www.westfjord.com